

N:o 37.

Ank. till Riksd. kansli den 6 maj 1904 kl. 3 e. m.

Memorial, i anledning af dels återremiss af punkten 1:o) i bevillningsutskottets betänkande n:o 18, i anledning af väckta motioner angående ändringar i gällande brännvinsförsäljningsförordning, dels och kamrarnas skiljaktiga beslut rörande punkten 2:o) i samma betänkande.

Enligt hvad bevillningsutskottet tillhandakomna protokollsutdrag utvisa, har punkten 1:o) i utskottets betänkande n:o 18, i anledning af väckta motioner angående ändringar i gällande brännvinsförsäljningsförordning, blifvit af Riksdagens båda kamrar till utskottet återförvisad; och hafva i afseende å punkten 2:o) i samma betänkande kamrarna fattat skiljaktiga definitiva beslut.

Bevillningsutskottet får härmed afgifva det yttrande, hvartill oförmälda beslut gifvit anledning.

1:o.

Vid innevarande riksdag hade inom Första Kammarén herr *K. Åkerberg* och inom Andra Kammarén herr *J. Widén* jämte fem andra af kammaréns ledamöter i två lika lydande motioner föreslagit,

»att Riksdagen måtte besluta:

dels att § 4 mom. 2 i kungl. förordningen den 24 maj 1895 angående villkoren för försäljning af brännvin och andra brända eller destillerade spirituösa drycker, sådant nämnda lagrum lyder enligt

Bih. till Riksd. Prot. 1904. 5 Saml. 1 Afd. 31 Häft. (N:o 37).

kungl. kungörelsen den 25 september 1897, må erhålla följande ändrade lydelse:

Innehafvare af rättighet till försäljning af brännvin må ej låta vare sig mot efterkraf för köpeskillingen eller genom ombud å annat ställe än det, där han sin försäljningsrätt utöfvar, till köpare utlämna brännvin i mindre belopp än 250 liter; ej heller må han hos annan än innehafvare af dylik försäljningsrättighet genom ombud till salu utbjuda eller upptaga beställningar å brännvin i mindre belopp än nyss är nämndt;

och dels, i händelse af bifall härtill, att § 18 mom. 3 samt § 42 i ofvannämnda förordning gifves den ändrade lydelse, som af nyss anförda ändring i § 4 mom. 2 betingas.»

I anledning häraf hade bevillningsutskottet i sitt ofvannämnda betänkande under punkten 1:o) hemställt,

»att herrar *Akerbergs* och *Widéns* jämte medmotionärers förevarande motioner om ändring af § 4 mom. 2, § 18 mom. 3 och § 42 i brännvinsförsäljningsförordningen icke måtte af Riksdagen bifallas.»

Såvidt den vid behandlingen af detta ärende inom kamrarna hållna öfverläggningen utvisar, synes återremissen hafva åsyftat att bereda bevillningsutskottet tillfälle att närmare utreda, i hvad mån den af motionärerna föreslagna förändringen af § 4 mom. 2 brännvinsförsäljningsförordningen kunde antagas komma att blifva utan verkan gent emot utländska handelsföretag och sålunda gynna utländska näringsidkare på bekostnad af vårt lands egna undersåtar.

Bevillningsutskottet hade i sitt förberörda betänkande erinrat därom, att den nu väckta frågan vid de upprepade tillfällen, då densamma förut inom Riksdagen förevarit, med hänsyn till innehållet af artikel 17 i handelstraktaten emellan Sverige och Norge samt Frankrike den 30 december 1881 städse fått förfalla.

Då giltigheten af den ståndpunkt, Riksdagen sålunda allt hittills ansett sig böra intaga, nu blifvit ifrågasatt, synes detta bero på ovissheten därutinnan, huruvida den rätt, som i ofvanberörda hänseende traktatsenligt tillkommer utlänning och som därför fortfarande komme att äga bestånd, oberoende af ändringar i svensk lagstiftning, kan antagas komma att begagnas i den omfattning, att därvid behöfde fästas särskildt afseende. Bevillningsutskottet anser sig i anledning häraf böra söka utreda dels innebörden af franska handelstraktatens ifråga-

varande bestämmelse, dels ock i hvad mån fördrag med andra främmande makter bereda deras undersåtar enahanda förmån, som i förevarande afseende tillkommer franska näringsidkare.

Hvad då först beträffar frågan om tolkning af artikel 17 i franska handelstraktaten, finner bevillningsutskottet lämpligt att — med erinran därom, att konventionen den 13 januari 1892 lämnat förevarande artikel oförändrad — här ånyo återgifva densamma. Artikeln har följande lydelse:

»Franska handelsresande, som färdas inom de Förenade Rikena för franska handelshus, skola där äga att göra uppköp för sin industris behof och upptaga beställningar med eller utan prof, men icke till försäljning kringföra varor.

Detsamma skall i Frankrike gälla i afseende å handelsresande från de Förenade Rikena.

Franska handelsresande skola icke inom de Förenade Rikena vara underkastade högre särskild yrkesavgift än den lägsta dylika avgift, som därstädes erlägges af infödda handelsresande af samma kategori. En avgift till lika belopp med den bevillning, som vare sig i Sverige eller Norge drabbar franska handelsresande, må i Frankrike påläggas svenska eller norska handelsresande.»

Till en början uppställer sig den frågan, huruvida för tillgodonjutande af rätten att här i riket upptaga beställningar erfordras, att det franska handelshusets reseombud är fransman — i hvilket fall bristande förmåga att på landets språk meddela sig med de enskilda afnämarna af spritvaror skulle kunna antagas vanligen hindra ombuden att komma mera in bland den stora allmänheten — eller om ombudet äfven kan vara af annan och således äfven af svensk nationalitet. För bedömandet häraf vill utskottet erinra om, att i sakens egen natur väl icke ligger någon sannolikhet för den förra tolkningen. Då Frankrike betingade sig förmånen, att franska handelsresande skulle få här i riket upptaga beställningar, var det uppenbarligen uteslutande i syfte att tillgodose de franska industri- och handelsidkarna. Någon antydning finnes icke heller därom, att från svensk sida förelegat tanke på eller anledning till att uppställa den fordran, att de franska handelshusens reseombud skulle vara fransmän. En bestämmelse i sådan riktning skulle för öfrigt icke väl öfverensstämma med förutsättningarna för de föreskrifter om bevillningsavgifter af vissa handlande och handelsexpediter, hvilka innefattas i kungl. förordningen angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter den 2 december 1892. § 4 i sagda förordning, sådan

paragrafen lyder enligt kungl. kungörelsen den 21 maj 1897, stadgar nämligen, att utlänning eller i utlandet bosatt svensk undersåte, som icke för det år, hvarför uppbörd af bevillning till svenska staten senast ägt rum, erlagt bevillning för inkomst af kapital eller arbete, skall utgifva viss bevillningsafgift, då han reser omkring i landet och för egen eller, såsom utskickad, för annans räkning till inledande af handel, med eller utan varuprof, bjuder ut eller slutar handel om utländska varor att framdeles från utlandet levereras. Författningen i fråga förutsätter sålunda, att äfven *svensk* undersåte kan såsom ombud för utländskt handelshus utbjuda eller avsluta köp om utländska varor.

Å andra sidan synes det icke heller troligt, att den affattning, som franska handelstraktatens artikel 17 erhållit och som onekligen lämnar möjlighet till en annan tolkning däraf än den här ofvan angifna, verkligen tillkommit i syfte att beträffande reseombudens nationalitet meddela en inskränkande bestämmelse af nyssnämnd beskaffenhet. Visserligen hade motsvarande stadgande i franska handelstraktaten af den 14 februari 1865 en något olika ordalydelse, i det att i denna traktats artikel 15 talas om »franska fabriksidkare och handlande eller deras reseagenter, hvilka i någon af dessa egenskaper blifvit vederbörligen bemyndigade i Frankrike och som resa i Sverige eller Norge». Men den omständigheten, att detta uttryck i 1881 års traktat förändrats till »franska handelsresande, som färdas inom de Förenade Rikena för franska handelshus» torde knappast gifva stöd för det antagandet, att ändringen åsyftat en inskränkning af förenämnd art. Tvärtom gifver en närmare granskning af de statsrådsprotokoll, hvilka finnas fogade vid Kungl. Maj:ts proposition (n:o 2) till 1882 års Riksdag angående med Frankrike afslutade nya handels- och sjöfartstraktater, otvetydigt vid handen, att de i den nya traktaten vidtagna förändringar rörande handelsresandes behandling tillkommit på yrkande från *fransk* sida, och att de måste hafva afsett att bereda de franska handelshusen en mera gynnad behandling, med afseende å deras reseombud än den de ditills åtnjutit. Enligt protokollet den 13 januari 1882 anmälde nämnda dag ministern för utrikes ärendena för Kungl. Maj:t, att de med Frankrike alltsedan början af oktober månad år 1881 i Paris utan afbrott bedrifna underhandlingarna slutligen ledt till resultat, så att den 30 december sistberörda år kunnat af vederbörande fullmäktige under-tecknas såväl en handelstraktat med tilläggsartikel, deklaration och tariffer som ock en sjöfartstraktat, samt anförde därefter, bland annat, följande:

»En fråga, som under förhandlingarnas gång vållade stora svårig-

heter, var den rörande beskattningen å handelsresande. Det var att vänta, att Frankrike vid densamma skulle fästa en synnerlig vikt, och jag måste därför som ett gynnsamt resultat af förhandlingarna framhålla, att Frankrike erkänt den likställighet, hvilken numera äger rum i Sverige mellan utländska handelsresande och svenskar, som utan att vara i riket mantalsskrifna resa för utländska hus. Denna lösning bereder ock Norge möjlighet att ordna frågan om handelsresandes beskattning på ett tillfredsställande sätt. Enär den bevillning, som för närvarande åligger resande för utländska handelshus i Sverige, måste anses mycket hög, hafva Eders Kungl. Maj:ts fullmäktige, jämlikt erhållet bemyndigande, förklarar Eders Kungl. Maj:t vara sinnad att föreslå Riksdagen en nedsättning af densamma till hvad den utgjorde före 1862, hvadan ock den afgift, som kan komma att åläggas desse agenter i Norge, måste hållas inom samma gräns.»

Den åsikten att uttrycket »franska handelsresande» i artikel 17 af förevarande handelstraktat bör tolkas såsom handelsresande af fransk nationalitet, i stället för — såsom 1865 års traktat uttryckte förhållandet — handelsresande, som »i denna egenskap blifvit vederbörligen bemyndigad i Frankrike», förlorar enligt bevillningsutskottets mening ett väsentligt stöd, därest ordalydelsen af artikelns andra stycke beaktas. Där lämnas nämligen den föreskriften, att samma förmån, som enligt artikelns första stycke tillkommer franska handelsresande i Sverige och Norge, skall åtnjutas i Frankrike af »handelsresande från de Förenade Riken». Affattningen af sistnämnda uttryck tyder icke därpå, att ombudets egen nationalitet har någon betydelse för stadgandets tillämpning.

Icke heller från den i artikelns tredje stycke förekommande motsättningen emellan »franska handelsresande» och »infödda handelsresande af samma kategori» anser bevillningsutskottet något skäl kunna hämtas för åsikten, att reseombuden för franska handelshus skola vara fransmän. Det finnes nämligen alltsedan år 1880 två kategorier här i landet infödda handelsresande, dels i utlandet bosatta svenska undersåtar, som — utan att för det år, hvarför uppbörd af bevillning till svenska staten senast ägt rum, hafva erlagt bevillning för inkomst af kapital eller arbete — här i landet för egen eller, såsom utskickade, för annans räkning utbjuda eller afsluta köp om utländska varor att framdeles från utlandet levereras och som därför, jämlikt ofvan åberopade kungl. förordning den 2 december 1892, äro underkastade särskild bevillningsavgift, dels ock infödda handelsresande i öfrigt, hvilka beskattas i vanlig ordning. Uttrycket »infödda handelsresande af samma kategori» åsyftar allenast den i beskattningshänseende rådande likställigheten emellan

utländska handelsresande och infödda handelsresande af förstnämnda slag — en uppfattning, som för öfrigt vinner stöd af utrikesministerns ofvan intagna yttrande till statsrådsprotokollet den 13 januari 1882.

Såvidt bevillningsutskottet kunnat utröna, har föreliggande tolkningsfråga icke varit föremål för något afgörande från vederbörande myndighets sida, men däremot har till utskottets kännedom kommit ett fall rörande tydningen af ett liknande uttryck i en annan med främmande makt afslutad öfverenskommelse, hvilket fall torde vara ägnadt att belysa innebörden af nu ifrågavarande stadgande. Då gällde det att bestämma omfattningen af uttrycket »engelsk handelsresande» i den emellan Storbritannien och Irland samt de Förenade Rikena den 13 oktober 1883 öfverenskomna deklaration angående tolkningen af art. IX uti det i London den 18 mars 1826 afslutade handels- och sjöfartsfördrag. Deklarationens artikel I bestämmer, att engelska handelsresande i Sverige och Norge liksom äfven svenska och norska handelsresande i det förenade konungariket Storbritannien och Irland skola i afseende å tullbehandling af medförda varuprof äfvensom i allt öfrigt åtnjuta samma privilegier, lättnader och fördelar, som för närvarande äro beviljade eller framdeles kunna komma att beviljas handelsresande, tillhörande den i dessa hänseenden mest gynnade nation. Dessutom bör anmärkas, att uti ingressen deklarationen angifver sig afse varuprof, »införda i den enas af de fördragsslutande parterna stater af handelsresande, som äro den andras undersåtar».

I det ifrågavarande fallet gällde det, huruvida en *dansk* undersåte, som var reseombud för ett engelskt handelshus, skulle med afseende å de varuprof, han i denna sin egenskap hit till landet medfört, få tillgodonjuta den i 1883 års deklaration engelsk handelsresande tillförsäkrade förmån; och utan hinder af ordalydelsen i deklarationens ingress fann Kungl. Maj:t, efter vederbörande myndigheters hörande, genom beslut den 17 oktober 1900 godt förklara bemälda reseombud *berättigadt* att i det hänseende, hvarom i ärendet var fråga, åtnjuta den engelske handelsresande tillerkända behandling.

Om det sålunda, enligt bevillningsutskottets åsikt, bör anses, att tillämpningen af franska handelstraktatens artikel 17 icke rätteligen kan inskränkas till allenast de reseombud för franska handelshus, hvilka till nationaliteten äro fransmän, återstår den frågan, om och i hvad mån spritvaruhandlare i andra länder kunna anses berättigade att genom sina ombud här i landet upptaga beställningar å spritvaror i likhet med de franska spritvaruhandlarne. Till belysande af denna fråga vill be-

villningsutskottet, med ledning af utrikesdepartementets kalender för år 1903, lämna en kortfattad redogörelse för öfriga i detta hänseende inverkande handelsfördrag, som för närvarande äro gällande emellan Sverige, å ena sidan, samt andra makter inom Europa äfvensom Amerikas Förenta Stater och Japan, å andra sidan.

Traktaten den 18 mars 1826 tillförsäkrar *Storbritannien* behandling såsom mest gynnad nation i afseende å handel och sjöfart. Genom ofvan åberopade deklaration den 13 oktober 1883 är denna traktat i det hänseendet förtydligad, att svenska och norska samt engelska handelsresande ömsesidigt tillerkänts rätt till behandling såsom handelsresande af den mest gynnade nation såväl rörande tullbehandling af varuprof som ock »i allt öfrigt».

Genom traktaten den 4 juli 1827 äro *Amerikas Förenta Stater* tillförsäkrade behandling såsom mest gynnad nation i afseende å handel och sjöfart. Därest någon särskild förmån beviljats annan nation, skall sådan förmån tillgodonjutas ovillkorligen, om den ovillkorligen beviljats, eller mot samma genvillkor, om beviljandet varit villkorligt.

Bremen och *Hamburg* hafva genom skilda traktater af den 1 maj 1841 tillerkänts behandling såsom den mest gynnade nation »uti allt som rör handeln och sjöfarten».

Traktaten den 1 april 1843 innehåller beträffande *Oldenburg* liknande stadgande.

Genom traktaten den 10 oktober 1846 har *Mecklenburg-Schwerin* tillförsäkrats behandling såsom mest gynnad nation »uti allt som rör handeln».

Lübeck har genom traktaten den 14 september 1852 undfått samma förmån.

Med stöd af Bundesraths beslut den 30 januari 1892 åtnjuter Sverige inom *Tyska Riket* behandling såsom mest gynnad nation. Vid sådant förhållande synes samma behandlingssätt böra inom Sverige tillgodokomma Tyska Riket.

Med *Grekland* ingicks den 27 oktober 1852 en traktat, hvarigenom detta land tillförsäkrades dels nationell behandling i afseende å, bland annat, handelsrättigheter och förmåner samt afgifter, för så vidt åtnjutandet af sådana rättigheter och förmåner äro därmed belagda, dels ock behandling såsom mest gynnad nation beträffande handel och sjöfart. Genom deklarationen den 2 mars 1893 har bestämts, att handelsresande i fråga om beskattning skola behandlas såsom handelsresande tillhörande den mest gynnade nation.

Traktaten den 14 juni 1862 tillerkänner *Italien* behandling såsom mest gynnad nation beträffande handel och sjöfart.

Enligt traktaten den 3 november 1873 med *Österrike-Ungern* äga österrikisk-ungerska fabriksidkare och handlande eller deras reseagenter, hvilka i någon af dessa egenskaper blifvit vederbörligen bemyndigade i österrikisk-ungerska monarkien och som resa i Sverige eller Norge, att »göra uppköp för sin industris behof och att emottaga beställningar, med eller utan prof, men icke till försäljning kringföra varor». Genom deklarationen den 25 april 1892 har bestämts, att handelsresande i afseende å beskattning skola behandlas såsom handelsresande tillhörande den mest gynnade nation.

Konventionen den 27 juni 1892 med *Spanien* innehåller föreskrift därom, att spanske handelsresande, hvilka färdas i Sverige för handels-hus i Spanien, i fråga om yrkesafgift skola behandlas lika med handelsresande tillhörande hvilken som helst annan nation, samt att i afseende å handel i allmänhet behandling såsom mest gynnad nation skall tillgodokomma Spanien.

Genom traktaten den 11 juni 1895 med *Belgien* skola handelsresande, som resa i Sverige för handelshus i Belgien, icke erlägga högre särskild yrkesafgift än den, som hvarje annan nations handelsresande äro underkastade. Belgien är därjämte genom traktaten tillförsäkrad behandling såsom mest gynnad nation i afseende å handel, industri och sjöfart.

Med *Japan* ingicks den 2 maj 1896 en traktat, enligt hvilken hvartdera landets handel och sjöfart skola af det andra landet i alla afseenden ställas på lika fot med den mest gynnade nations.

Slutligen har *Portugal* genom deklarationen den 16 april 1904 tillförsäkrats behandling såsom mest gynnad nation i allt som rör handel och sjöfart.

Ofvanstående redogörelse gifver vid handen, att icke blott franska utan äfven österrikisk-ungerska handelsresande hafva uttrycklig rätt att inom Sverige, med eller utan prof, upptaga beställningar å varor. Reseagenter för handelshus inom öfriga uppräknade länder kunna göra anspråk på att här i landet behandlas såsom handelsresande tillhörande den mest gynnade nation eller, med andra ord, att erhålla samma för-måner som reseagenter för franska eller österrikisk-ungerska handelshus.

Bevillningsutskottet har uti sitt ifrågavarande betänkande n:o 18 förklarat sig anse, att innehållet af artikein 17 i franska handelstraktaten utgjorde hinder för vidtagande af en förändring i § 4 mom. 2 gällande brännvinsförsäljningsförordning i den uti de båda förevarande motionerna åsyftade riktning. Det kunde nämligen, enligt utskottets åsikt, med skäl befaras, att, därest den ifrågasatta förändringen komme till stånd, agenter för franska och andra med dem likställda utländska handelshus skulle komma att salubjuda eller upptaga beställningar å spritvaror i huru ringa belopp som helst, under det att däremot ombud för svenska spritvaruhandlare vore därifrån förhindrade.

Utskottet har här ofvan närmare utvecklat skälen för denna sin mening och därvid dels framhållit, att det i sagda artikel förekommande uttrycket »franska handelsresande» rätteligen bör tolkas såsom handelsresande för ett franskt handelshus oberoende af agentens egen nationalitet, dels ock redogjort för de med vissa främmande makter ingångna handelsfördrag, som äro af beskaffenhet att med franska handelsresande likställa reseagenter för dessa makters handelshus. Af hvad sålunda i ärendet förekommit lär framgå, att bevillningsutskottet icke kan hafva funnit anledning frånträda sin i frågan förut uttalade uppfattning, utan hemställer utskottet,

att herrar Åkerbergs och Widéns jämte medmotionärers förevarande motioner om ändring af § 4 mom. 2, § 18 mom. 3 och § 42 i brännvinsförsäljningsförordningen icke måtte af Riksdagen bifallas.

2:o.

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion hade herr *P. P. Waldenström* hemställt,

»att Riksdagen må besluta, att § 4 i kungl. förordningen angående villkoren för försäljning af brännvin m. m. den 24 maj 1895 skall erhålla följande ändrade lydelse: *Ej må någon tillhandaga allmänheten eller medlemmar af slutet sällskap, klubb eller annan förening med anskaffande af brännvin i mindre belopp, än han själf äger försälja.*»

I anledning häraf hade bevillningsutskottet i sitt förevarande betänkande under punkten 2:o) hemställt,

»att herr *Waldenströms* förevarande motion angående ändring af § 4 mom. 1 i brännvinsförsäljningsförordningen icke måtte af Riksdagen bifallas».

Vid denna punkt fanns fogad en af herr *G. Jansson* i Krakerud med flere afgifven reservation, i hvilken yrkats, att utskottets hemställan under denna punkt bort hafva följande lydelse:

»att Riksdagen, i anledning af herr *Waldenströms* ifrågavarande motion, måtte för sin del besluta, att § 4 mom. 1 i gällande förordning angående villkoren för försäljning af brännvin m. m. den 24 maj 1895, sådant sagda moment lyder enligt kungl. kungörelsen den 24 september 1897, skall erhålla följande förändrade lydelse:

'Ej må någon tillhandagå allmänheten eller medlemmar af klubb eller annan förening med anskaffande af brännvin i mindre belopp än han själf äger försälja'.»

Första Kammaren har bifallit hvad utskottet hemställt, hvaremot Andra Kammaren, med afslag å utskottets hemställan, bifallit ofvanberörda reservation.

Då sammanjämkning af kamrarnes ifrågavarande skiljaktiga beslut synes bevillningsutskottet icke kunna äga rum, och frågan icke heller kan blifva föremål för gemensam omröstning, har frågan enligt utskottets åsikt för innevarande Riksdag förfallit; hvilket utskottet härmed får för Riksdagen

anmäla.

Stockholm den 6 maj 1904.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservationer:

vid *punkten 1:o*)

af herr *Beckman*, som anført:

»Utskottet har nedlagt meget arbejde på att söka bevisa att i artikel 17 af franska handelstraktaten uttrycket »franska handelsresande, som färdas inom de Förenade rikena för franska handelshus» tvärtemot ordalydelsen bör tolkas så, att det äfven innefattar handelsresande af svensk eller annan nationalitet, som i de Förenade rikena reser för franska handelshus.

Under erinran att denna tvistiga tolkningsfråga knappast kan er-hålla sin slutgiltiga lösning, förr än anledning yppats att draga den-samma inför vederbörliga myndigheter, vill jag framhålla vikten däraf att icke låta densamma skymma undan sakens verkliga innebörd. Äfven om utskottets tolkning skulle befinnas riktig, anser jag nämligen den af motionärerna föreslagna lagstiftningsåtgärd både kunna och böra genomföras. Sannolikheten talar afgjort för att utländska handelshus icke skola finna med sin fördel förenligt att i större utsträckning genom kringresande agenter — dessa må nu tillhöra den ena eller andra nation-liteten — salubjuda och upptaga beställning å utländska spritvaror i mindre myckenheter. Tull och fraktkostnader samt hänsyn till pri-serna å handelsmarknaden torde härför lägga hinder i vägen. Det ifrågasatta förbudet för svenska sprithandlares ombud skulle således säkerligen under alla förhållanden i väsentlig mån inskränka det hejdlösa utbudandet af spritdrycker på landsbygden. Och för vinnandet af detta mål lär icke alltför stort afseende böra fästas vid den af utskottet framhållna bristen på likställighet mellan in- och utländska försäljare. Detta så mycket mindre som den befarade konkurrensen, enligt hvad jag ofvan påpekat, ej torde kunna taga större omfattning.

Hvad särskildt angår konkurrensen från Danmark, så torde de ifråga om densamma uttalade farhågor, så mycket mindre böra anses grundade, som någon konvention rörande handelsresande icke är med detta land afslutad.

Under hänvisning i öfrigt till den vid bevillningsutskottets be-tänkande n:o 18 fogade reservation hemställes sålunda under 1:o):

a) att Riksdagen, i anledning af herrar *Åkerbergs* och *Widéns* förevarande motioner, måtte för sin del be-

besluta, att § 4 mom. 2 i gällande förordning angående villkoren för försäljning af brännvin m. m. den 24 maj 1895, sådant sagda moment lyder enligt kungl. kungörelsen den 25 september 1897, skall erhålla följande förändrade lydelse:

»Innehafvare af rättighet till försäljning af brännvin må ej låta vare sig mot efterkraf för köpeskillingen eller genom ombud å annat ställe än det, där han sin försäljningsrättighet utöfvar, till köpare utlämna brännvin i mindre belopp än 250 liter.

Ej heller må innehafvare af rättighet till försäljning af brännvin hos annan än innehafvare af dylik försäljningsrätt genom ombud till salu utbjuda eller upptaga beställningar å brännvin i mindre belopp, än nyss är nämndt; om sådant bolag, som i § 9 mom. 2 sägs, är i detta hänseende särskildt stadgad,» samt

b) att, för den händelse den i punkten a) här ofvan gjorda hemställan varder af Riksdagen bifallen, Riksdagen jämväl måtte för sin del besluta, att § 42 i ofvannämnda förordning, sådan berörda § lyder enligt kungl. kungörelsen den 25 september 1897, skall erhålla följande förändrade lydelse:

»§ 42.

Idkar någon minuthandel med eller utskänkning af brännvin vid tillfälle, då försäljningsrätten ej utöfvas får, eller å annat ställe, än därtill uppgifvet är, eller förbryter sig någon mot hvad i § 4 mom. 2 stadgadt är om brännvins utlämnande å annat ställe än det, där han sin försäljningsrätt utöfvar, eller om utbjudande till salu eller upptagande af beställningar å brännvin genom ombud, eller tillåter den, som icke är till utskänkning berättigad, att, då han i parti eller genom minuthandel säljer brännvin, något af det sålda på försäljningsstället förtäres eller afhämtas i mindre belopp, än han är berättigad föryttra, eller förbryter sig den, som till minuthandel med eller utskänkning af brännvin berättigad är, mot § 26 mom. 3 och 5 eller § 27, böte första gången från och med 30 till och med 60 kronor samt andra gången från 60 till och med 120 kronor

och vare dessutom andra gången sin rätt till minut-handel eller utskänkning förlustig. Lag samma vare, om den, som erhållit rättighet till utskänkning å passagerarefartyg, utöfvar densamma annorledes, än i § 13 mom. 2 medgifvet är, eller utan att iakttaga de inskränkningar därvid, som i öfrigt kunna hafva blifvit af Kungl. Maj:ts befallningshafvande jämlikt samma lagrum föreskrifna.»

samt af herrar *Tillberg, Petri, G. Jansson, O. A. Ericsson, Almqvist, Höjer, Lindblad* och *F. O. Berg*, hvilka instämt med herr Beckman.

Härjämte hafva nedannämnde herrar ledamöter i utskottet begärt få antecknadt, att de icke deltagit:

herrar *Wester* och friherre *Bonde* i den förnyade behandlingen af den under punkten 1:o) omförmälda fråga; samt

herr *K. G. Karlsson* i detta ärendes behandling inom utskottet.
